

IX Jornada d'Innovació Docent Trans@net Com afrontem la docència de competències pràctiques avui?

Informe de resultats
febrer-maig 2021
Ma. Antònia Buenaventura Rubio
Aida Espejo Martínez

Índex

Presentació IX Jornada d'Innovació Docent Trans@net.....	3
Programa de la Jornada.....	4
La bona aventura del grup Trans@net	6
Capítol 0: Reflexions prèvies.....	9
Capítol 1: Com treballar les competències pràctiques en modalitat distància o semi presencial	18
Capítol 2: Quines eines utilitzem per dinamitzar sessions sincròniques?	26
Capítol 3. Experiències i idees per treballar les competències transversals a distància.....	28
Conclusions.....	31

1. Presentació

La IX Jornada del Grup d'Innovació Docent Trans@net es dissenya per treballar amb els docents de treball social aquells aspectes que ens preocupen per *afrontar la docència de competències pràctiques en una formació a distància donada l'actual situació de pandèmia* on l'ensenyament universitari s'ha adaptat a les circumstàncies. La situació actual ha confrontat als docents per trobar estratègies que ens permetin treballar les mateixes competències pràctiques que en modalitat presencial, malgrat que ni l'entorn, ni els recursos, ni els canals comunicatius i expressius són els mateixos. Afrontar la docència de competències pràctiques en aquest context requereix més metacognició dels aspectes transversals, ja que no hi ha un entorn sincrònic tan complet que permeti treballar de forma grupal i confortable les dinàmiques, com el Role Playing, les simulacions, etc., eines importants en la formació del treball social, tot i no ser impossible fer-ho a distància, comporta un canvi metodològic i més esforç inicial docent, doncs no tenim habilitats per du a terme aquest tipus de dinàmiques. Tanmateix, suposa un domini d'estratègies per impartir classes a distància, ser creatiu i original amb la proposta d'activitats, utilitzar recursos digitals variats, programar de forma habitual activitats de cocreació i coavaluació, alhora cal requerir en cada procés o producte una reflexió de l'estudiant sobre les competències pràctiques o transversals. Per debatre i aprendre noves metodologies i eines per aquest tipus de docència comptarem amb la formació i assessorament de l'Elena González de la Cámara Cayuela, especialista en tecnologia aplicada a l'educació, competències 2.0 i entorns virtuals d'aprenentatge i professora col·laboradora de l'IDP-ICE de la Universitat de Barcelona.

2. Programa de la Jornada

IX Jornada d'Innovació Docent Trans@net

Com afrontem la docència de competències pràctiques avui?

Grup d'Innovació Docent Trans@net
Febrer-maig 2021

Presentació

Dedicarem aquesta IX Jornada del Grup d'Innovació Docent Trans@net a treballar com afrontar la docència de competències pràctiques en l'actual situació de formació a distància. Una situació en la que els docents hem de treballar les mateixes competències pràctiques que en modalitat presència malgrat que ni l'entorn, ni els recursos, ni els canals comunicatius i expressius són els mateixos.

Afrontar la docència de competències pràctiques en aquest context requereix més metacognició dels aspectes transversals, ja que no hi ha un entorn sincrònic tan complet que permeti treballar de forma grupal i confortable dinàmiques, Role Playing, simulacions, etc. tan important dins del treball social, no és impossible fer-ho a distància, però comporta un canvi metodològic i més esforç inicial, ja que no estem tan acostumats. Així com el domini d'estratègies d'impartició a distància, ser creatiu i original amb la proposta d'activitats utilitzant recursos digitals variats, programant de forma habitual activitats de cocreació i coavaluació i requerint en cada procés o producte una reflexió de l'estudiant sobre les competències pràctiques o transversals.

Comptarem amb la formació i assessorament de l'Elena González de la Cámara Cayuela, especialista en tecnologia aplicada a l'educació, competències 2.0 i entorns virtuals d'aprenentatge i professora col·laboradora de l'IDP-ICE de la Universitat de Barcelona.

Objectius

- Reflexionar sobre com sóc a nivell comunicatiu i organitzatiu i quines fortaleses tinc i aspectes a millorar per treballar amb els estudiants competències transversals.
- Identificar les meves mancances pel que fa a competències digitals.
- Aprofundir sobre eines del campus UB i eines de BB Collaborate per treballar competències pràctiques.
- Crear propostes d'activitats que treballin les competències digitals de forma síncrona i asíncrona.
- Conèixer i utilitzar eines que fomenten la participació en entorns virtuals.

Contingut

- El docent presencial i virtual. Diferències i necessitats per treballar competències pràctiques.
- Les competències digitals del docent virtual.
- Recursos i eines per treballar de forma participativa en entorns virtuals.
- Tipologia d'activitats a distància que ens poden ajudar a desenvolupar competències pràctiques

Metodologia

La proposta és treballar de forma molt pràctica i per projectes individual o grupals seguint aquest esquema de treball:

1. Una primera sessió de 2 hores amb una mirada panoràmica dels continguts treballant amb dinàmiques pràctiques que exemplifiquin que podem fer en sessions sincròniques. Cada participant hauria d'assistir amb un llistat de necessitat i expectatives sobre la formació i una proposta prèvia de projecte personal. S'enviarà prèviament pautes per pensar i fer una primera definició.
2. Confecció d'una proposta individual i/o grupal amb una fita a curt termini (un mes per exemple) i una següent a mig termini, les propostes es compartiran (en l'espai que es determini). Revisió per part de la formadora.
3. Segona sessió de 2 hores de posada en comú i control de l'experiència aplicada i valoració dels resultats de forma grupal i practica amb eines digitals que fomenten la participació
4. Revisió de la proposta individual i grupal de mitjà termini, realització dels ajustos necessaris, les propostes es compartiran. Revisió per part de la formadora
5. Última sessió de 2 hores per presentar les conclusions que hem tret de forma dinàmica i participativa, per exemple amb un [Pechakucha](#)

Es pot valorar la realització de petites tutories o consultes sincròniques o asincròniques entre les sessions grupals.

Durada i calendari

La jornada tindrà una durada de 10 hores, incloent les sessions de formació i assessorament i el treball autònom dels docents participants.

Realitzarem la Jornada en tres sessions que tindran lloc en les següents dates:

- Dimarts 9 de febrer de 10 a 12 hores.
- Dimecres 24 de març de 10 a 12 hores
- Dimecres 12 de maig de 10 a 12 hores

3. La bona aventura del grup Trans@net

El/la professor/a en modalitat semi presencial o a distància ha de treballar les mateixes competències pràctiques que en la modalitat presencial, malgrat que ni l'entorn, ni els recursos, ni els canals comunicatius i expressius són els mateixos. Per treballar competències transversals de tipus comunicatiu, participatiu, habilitats socials, treball en equip, etc. és molt important dues mirades:

1. L'autoconeixement dels mateixos docents, tenir consciència de les nostres fortaleses i aspectes a millorar a escala comunicativa (en fons i forma) i de gestió d'experiències formatives a distància (implica un domini d'eines digitals i plataformes de comunicació i el seu ús didàctic), per així poder dissenyar un sistema que ajudi als estudiants a aconseguir els objectius i/o competències previstes. La modalitat a distància no té per què ser majoritàriament sincrònica, per tant el/la docent ha de saber fomentar les competències de forma sincrònica i asincrònica.
2. L'estudiant ha d'estar motivat i disposat a treballar i intervenir activament en el seu procés d'aprenentatge, i per tant, també ha de tenir present en cada activitat allò que faci, les competències transversals o pràctiques que aplica i que cal desenvolupar, és essencial que també reflexioni i faci un treball d'autoanàlisi. La formació a distància requereix més metacognició dels aspectes transversals, ja que no hi ha un entorn sincrònic tan complet que permeti treballar de forma grupal i confortable dinàmiques, Role Playing, simulacions, etc. tan importants en el treball social. No és impossible fer-ho a distància, però comporta un canvi metodològic i més esforç inicial, ja que no estem tant acostumats.

El/la docent ha de dominar estratègies per impartir les classes a distància, ser creatiu i original amb la proposta d'activitats utilitzant recursos digitals variats, programant de forma habitual activitats de cocreació i coavaluació i requerint en cada procés o producte una reflexió de l'estudiant sobre les competències pràctiques o transversals.

Objectius

- Reflexionar sobre com sóc a nivell comunicatiu i organitzatiu i quines fortaleeses tinc i aspectes a millorar per treballar amb els estudiants competències transversals.
- Identificar les meves mancances pel que fa a competències digitals.
- Aprofundir sobre eines del campus UB i eines de BB Collaborate per treballar competències pràctiques.
- Crear propostes d'activitats que treballin les competències digitals de forma síncrona i asíncrona.
- Conèixer i utilitzar eines que fomenten la participació en entorns virtuals.

Contingut

- El docent presencial i virtual. Diferències i necessitats per treballar competències pràctiques.
- Les competències digitals del docent virtual.
- Recursos i eines per treballar de forma participativa en entorns virtuals.
- Tipologia d'activitats que a distància que ens poden ajudar a desenvolupar competències pràctiques

Per treballar les expectatives i reflexions prèvies els docents comencen a treballar de forma virtual en algunes de les activitats proposades per la formadora quinze dies abans del primer espai de formació on line. Els resultats d'aquestes activitats seran les que formaran part del capítol 0 del llibre trans@net de treball social

El llibre de la bona aventura del grup d'Innovació

Docent Trans@net

Capítol 0. Reflexions prèvies

Vet aquí una vegada que hi havia un grup de fantàstics i fantàstiques docents que s'anomenava Trans@net " que un dia varen haver de donar classe a distància...

Presentació a través d'un àudio. Veu dels participants: Tots els participants fan la seva presentació al grup a través d'un àudio, en aquest fan la seva contribució al que serà la construcció del llibre: educació remota acollidora, perseverant, vocació de servei, pràctica, sóc una eina: aprofita-la, curiositat, bona aventura, tecnologia, si! Tecnologia? Pschee, tenacitat, creativitat, assumir reptes...

contribució a la constcció del llibre d'innovació de treball social.m4a

Qüestions relacionades amb les expectatives, necessitats i competències: els participants construeixen prèviament a través d'un taulell digital, el paddlet, quines son les expectatives, necessitats i competències necessàries per impartir docència a distància.

Quines són les teves expectatives sobre aquesta formació/acompanyament

Tomasa Báñez. Conocer y poner en práctica algunas estrategias para trabajar las competencias prácticas en la docencia virtual.

Núria Prat

- 1) Adquirir eines per motivar la participació/implicació en el context d'espais docents distants
- 2) Compartir juntes inquietuds, pors de la solitud docent
- 3) Estratègies pedagògiques per afrontar el reptes d'una docència virtual amb qualitat
- 4) Reflexionar juntes sobre com construir vincles educatius en un nou format ?

5) Com els estudiants poden sentir, viure, practicar i enfortir les habilitats comunicatives en la construcció de relacions professionals amb l'altre? Quan l'altre està en un present - distant per la virtualitat?

6) Com suplir el domini hegemònic del sentit de la vista (imatge parcialitzada) de la comunicació virtual i la pèrdua de la resta dels sentits com el tacte, olor, ..? Tan important per la construcció de les relacions humanes?

7) Com copsem els elements analògics tan importants en les relacions educatives?

Eveline. Salir de mi zona de confort... explorar posibilidades... aprender... compartir...

Judit Castro. Aprender a configurar noves dinàmiques i elaborar classes vivencials online.

Tereza Leal. Conocer propuestas para trabajar las competencias prácticas, reflexionar sobre mis inseguridades y mis fortalezas, escuchar y aprender de los compañeros, disfrutar de un entorno de experimentación y ¡pasarlos bien!

Melinda. Poder conèixer recursos per dur a la pràctica amb els alumnes. Aprendre i compartir. Conèixer quins recursos tinc jo mateixa, com m'és de fàcil o difícil aprendre a distància, posar-me en la pell de l'alumne.

Jordi. Observar i aprendre noves tècniques per desenvolupar la docència de forma que faciliti als estudiants una qualitat d'aprenentatge addient a la situació en la que ens trobem i, com a estudiant en actiu, veure i comprendre la preparació que es realitza en docència.

Marta Llobet estany. Conèixer els recursos i possibilitats que ofereix la docència Virtual. Conèixer i posar en pràctica competències de la docència virtual i compartir-les amb la meua companya d'assignatura (Eugenia Piola). Aprendre a partir de les experiències del grup

Violeta Quiroga. Aconseguir eines que em facilitin transmetre els coneixements a través d'eines virtuals, i també eines que m'ajudin a aproximar-me al meus estudiants.

Antònia. Aprendre a relacionar-nos d'una altra forma que permeti fer de la virtualitat una eina que creï igualment vincles estrets amb els estudiants o amb les persones que tenim a l'altra banda de la pantalla.

Aprende, compartir competències i generar competències

Pensa en una situació on tu ets l'alumne/a i comenta'ns com aprens i que es el que t'ajuda més

Tomasa Báñez. En mi aprendizaje es importante mi motivación e interés, así como la inspiración por parte de la persona formadora.

Eveline. Aprendo cuando "el contenido" tiene sentido para mí... cuando tengo curiosidad, cuando responde a mis intereses, cuando considero que sea útil... siento que mi proceso de aprendizaje pasa por "las tripas"...

Judit Castro. Aprenc quan té un interès per a mi i un sentit pràctic. M'ajuda que sigui de forma divertida, aplicant els coneixements de forma pràctica i relacionant-lo amb el meu interior.

Tereza Leal. Aprendo cuando el contenido y el profesor permiten establecer diferentes conexiones, cuando se abren perspectivas a explorar, cuando surgen indagaciones, cuando elaboro y formulo, cuando discuto con otros, cuando analizo e interpreto, cuando conecto discursos, ideas y prácticas.

Melinda. Aprenc quan estic motivada i entenc els continguts, i quan em diverteixo.

Jordi. Considero que per aprendre és important estar motivat amb lo que t'expliquen i la forma en la que t'arriba la informació. Ha de ser dinàmica i innovadora, evitant una sobrecàrrega d'informació teòrica i promoure la part pràctica.

Núria Prat. Quan em fan pensar. Quan l'altra reconeix que el que aporto té valor

Marta. Aprenç molt d'escoltar als altres. La conversa em fa reflexionar.

Violeta Quiroga. Quan té sentit i utilitat el que m'expliquen em motiva molt més a escoltar i aprendre. I per altre

banda, si la manera d'ensenyar-me és dinàmica m'ajuda a fer créixer la meva motivació.

Antònia. Aprenç més quan en sento protagonista i quan es reconeixen les meves aportacions com valuoses en el grup.

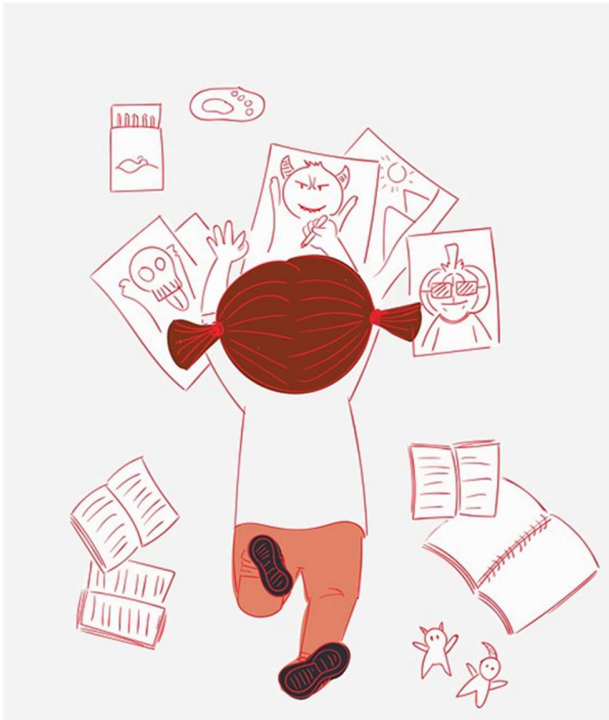
La motivació i la plasticitat en l'ús de recursos

Què és el que més t'anima i et motiva quan aprens? (indica la modalitat)

Tomasa Báñez. Una de las cosas que me motivan en mi proceso de aprendizaje es la autenticidad parte de la persona formadora.

Eveline. Independiente de la modalidad, lo que me anima y me motiva son las ganas de aprender... es cierto que la vinculación/resonancia que se puede establecer con el formador y con el grupo también son factores que influyen...

Judit Castro. M'anima molt quan estic aprenent si la dinàmica del grup és bona, participativa i tinc un bon seguiment. Faig molta formació online, perquè em suposa una facilitat alhora de conciliar la vida familiar. Però necessito que hi hagi un bon acompanyament al darrera.

Tereza Leal. Me motiva la posibilidad de crear, actividades y tareas en que se pueda ejercitar la creatividad, puede ser una redacción, un proyecto, un debate. Lo que más me anima es un entorno estimulante, sea un profesor motivado, un grupo interesado o textos que te abren ventanas. Puede ser presencial, online, semipresencial.

Melinda. En modalitat a distància per mi és molt important que la plataforma sigui intuïtiva, que la navegació sigui àgil i que el suport sigui accessible.

Tant en la modalitat a distància com

presencial el curs en concret ha de ser un tema que m'interessi, que augmenti els meus coneixements, i que sigui innovador.

Jordi. Lo que més m'anima i em motiva és quan es desenvolupen classes dinàmiques, que trenquen l'estereotip de classe tradicional teòrica. Considero que ens hem d'adaptar a les noves tecnologies i utilitzar-les per a crear contingut més innovador que motivi als alumnes, promovent l'aprenentatge mitjançant l'interès i la diversió.

Núria Prat

- 1) Una posició honesta i humil, davant el coneixement (m'agrada que comparteixi dubtes i reflexions).
- 2) Que el llenguatge sigui proper
- 3) Passió i commoció per allò que comparteix
- 4) Connexió amb experiències pròximes a la meva realitat i significatives

Violeta Quiroga. Connectar-me amb la realitat i la pràctica, malgrat la dificultat que pot tenir el món de les "idees". Aproximar la teoria a la pràctica.

Antònia. La horitzontalitat entre el que ensenya i el que aprèn, la relació bidireccional, el sentiment de grup que es crea i el compartir entre tots.

Marta Llobet Estany. Quan la persona que comunica sent el que fa i ho transmet. Connectar amb exemples o experiències senzilles, però alhora profundes.

Què és el que més et desmotiva quan aprens (indica la modalitat)

Tomasa Bàñez. No encontrar el sentido a lo que estoy aprendiendo.

Eveline. Sentir incoherencia entre el contenido y la actitud del formador, por ejemplo... o que demuestre inseguridad o falta de entusiasmo con los contenidos o la propia pràctica profesional....

Judit Castro. Quan el contingut no s'ajusta a les meves expectatives i la interacció és nul·la.

Tereza Leal. No me motivan clases o exposiciones monótonas, muchas horas en la misma actividad, un numero excesivo de horas delante del ordenador (en las clases online), actividades en que no se identifican los objetivos de aprendizaje y trabajos de grupo sin directrices claras o mal dimensionados.

Melinda. En modalitat presencial quan el docent no està motivat i en modalitat a distància quan no entenc l'estructura de la formació, em perdo amb el sistema d'aprenentatge, i trigo més temps en conèixer la plataforma que en entendre els continguts.

Jordi. Lo que més em desmotiva són les classes lineals, i poc dinàmiques. Quan un/a docent imparteix sempre la mateixa modalitat teòrica, on no hi han intervencions dinàmiques crea un ambient poc motivat per l'alumnat. Els estudiants notem quan un professor/a imparteix

les classes sense motivació o sense ganes i es demostra amb la metodologia que utilitza. Necessitem motivació pràctica per a poder connectar amb una la realitat propera.

Núria Prat. Discursos buits, embolicat amb paper de regal que a vegades oculta la moda efímera, l'estatus que atorga el lloc que s'ocupa, eloqüència, egocentrisme i meritocràcia.

Violeta Quiroga. La prepotència, la distancia, la manca de coherència... tant a la modalitat presencial com a virtual.

Antònia. La falta de connexió i la falta d'implicació.

Marta Llobet Estany. Que la persona que comunica no sigui sincera, ni honesta amb el que fa. La distància de superioritat o la necessitat auto referencial.

No m'agraden les formacions que demanen massa participació

Quines competències transversals consideres imprescindibles en un/a docent a distancia?

Tomasa Báñez. Las competencias cognitivas, socio afectivas y comunicativas

Eveline. Dominio de herramientas tecnológicas y habilidades para trabajar "las relaciones" entre las personas...

Judit Castro. Habilidad per copsar l'interès i motivació de l'alumne de forma virtual; així com aconseguir ser el més proper possible, tot i la pantalla.

Tereza Leal. Valoro, especialmente en esos momentos, las competencias socio afectivas y comunicativas. El escenario de pandemia exige un esfuerzo extra en el ejercicio de estas competencias.

Melinda. Poder transcendir la pantalla, poder arribar a cadascun dels alumnes i conèixer recursos digitals per poder-ho fer.

Jordi. Considero que un docent a distancia ha de ser Innovador, motivar als alumnes, creatiu, poc teòric i sobretot proper, ja que una pantalla dificulta molt els vincles entre els professors i l'alumnat.

Nuria Prat

- 1) la construcció de vincles relacionals rics, densos, que et fan progressar com a persones a través dels processos d'Ensenyament- Aprenentatge
- 2) motivar en construir una relació de Ensenyament-Aprenentatge

Violeta Quiroga. Competències afectives que m'ajudin a treballar amb més profunditat les comunicatives (perquè els estudiants es sentin lliures de participar i de proposar canvis), per transmetre competències cognitives.

Antònia. Competències relacionals, comunicatives i innovadores, ahora que la capacitat de reconèixer a l'altra com font d'aprenentatge

Marta Llobet Estany. Les comunicatives, relacionals i afectives

Si parlem de competències digitals (cerca i gestió de la informació, comunicació en entorns digitals, col·laboració, creació de continguts, etc.) quines són les teves fortalezes i aspectes a millorar

Tomasa Báñez. Fortalezas: búsqueda y gestión de la información y colaboración. A mejorar: comunicación en entornos digitales y creación de contenidos.

Eveline. Fortalezas: ganas de aprender sobre recursos y ponerlos en práctica... creo que consigo, a pesar de la pantalla, construir un espacio participativo, respetuoso y afectivo. A mejorar: mi motivación, dedicar más tiempo a la docencia, aprender más para hacer mejor...

Judit Castro. Les meves fortalezes son: cerca i gestió d'informació, familiarització amb les noves tecnologies. Com aspectes a millorar: creació de continguts dinàmics i portar a terme classes o dinàmiques interactives i vivencials, així com, una bona comunicació digital.

Tereza Leal. Soy relativamente competente en la búsqueda de información, comunicación en entornos digitales, colaboración y creación de contenidos, creo que la debilidad es justamente conocer un poco de todo, pero nada en profundidad....

Melinda. Un aspecte bàsic a millorar és conèixer més les competències digitals i aprofundir més en les meves habilitats en aquest sentit.

Jordi. Fortaleses: Gran adaptació a les noves tecnologies, control de diferents programes d'edició, xarxes socials, creació de continguts... els aspectes a millorar: considero que, encara que cada com menys, els estudiants estem poc familiaritzats amb entorns de cerca i gestió d'informació, és un aspecte en el que hem de fer més èmfasi per a poder donar resposta a les nostres necessitats educatives i professionals en un futur.

Nuria Prat

- 1) Necessito millorar en l'organització del procés d'E-A (temps, activitats, avaluació)
- 2) elaboració de continguts de forma didàctica
- 3) Activitats significatives en un context de virtualitat on predomina el sentit de la vista

Violeta Quiroga. Les meves competències son encara petites. Molts Aspectes a millorar. Estic entrant en totes aquestes eines, poc a poc però amb ganes d'aprendre.

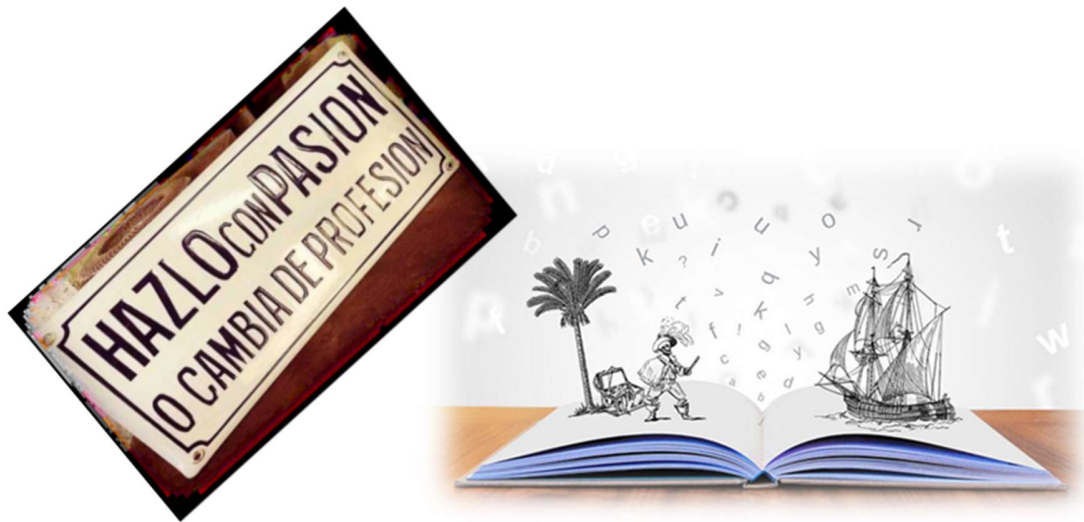
Antònia. Fortaleses: capacitat d'adaptació i moltes ganes d'aprendre. Aspectes a millorar: coneixement d'eines i tècniques digitals que millorin la pràctica docent.

Marta Llobet Estany. Tinc una relació complicada amb la tecnologia. Ho vist com una barrera que m'impedeix ser més creativa. Em costa organitzar les activitats en format virtual (pensar els temps d'altre manera). Conèixer i incorporar eines o recursos per proposar activitats interessants pels estudiants i també per mi.

Capítol 1. Com treballar les competències pràctiques en modalitat distància o semi presencial

Treballem en un espai sincrònic de forma virtual la sessió planificada pel 9 de febrer de 2021 en el primer capítol del llibre del grup trans@net.

Idea 1: Conèixer i reconèixer les nostres fortaleses i aspectes a millorar a escala comunicativa, ús de mitjans tècnics i creació i ús de recursos digitals. Tot és essencial en entorns d'aprenentatge a distància.

Idea 2: És important conèixer-nos com estudiants per afrontar les resistències que nosaltres mateixos ens generem i entendre millor també als nostres estudiants.

Revisant les competències pràctiques trobem entre d'altres..

- Treball en equip
- Capacitat comunicativa
- Capacitat creativa i emprenedora
- Capacitat per estimular una participació activa
- Capacitat per interactuar
- Capacitat per gestionar conflictes, dilemes i problemes ètics

Quasi totes requereixen abans, durant i/o després...

PARTICIPACIÓ.

Procés que es construeix col·lectivament per obtenir beneficis personals i col·lectius.

Participar en l'àmbit educatiu, vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu.

Si volem fomentar la participació i comunicació necessitarem l'aplicació de metodologies actives i disseny de sessions amb activitats que promoguin la reflexió, la interacció, i/o l'experimentació i/o la recerca

Idea 3: No és el mateix parlar a través d'una càmera que davant un auditori. No és convenient realitzar el mateix tipus de classe davant de la càmera

Idea 4: Formació en línia no és sinònim de sincrònica, es pot recolzar en la sincronia però la seva base és la asincronia, juguem amb les dues modalitats dins les hores de la matèria.

Idea 5: L'eix central de les sessions sincròniques no potser el contingut, sinó l'experiència de la interacció del docent amb els estudiants i el contingut, i tots han d'estar actius.

REFLEXIÓ

- Què és imprescindible explicar en sincrònica i que puc substituir per continguts a treballar?
- Com puc treballar els continguts més enllà de l'exposició en classe magistral per "alliberar" aquest espai en les classes sincròniques?. Per exemple: classe invertida
- Que puc traslladar a les sessions sincròniques per aconseguir aquest objectiu?
- Quines activitats puc seguir realitzant però necessito més recursos i eines tecnològiques?

Idea 6: Les estratègies metodològiques i activitats de formació a les sessions sempre que sigui possible, han de ser variades (individuals, grupals i de diferents tipus).

Activitat a la classe sincrònica? individuals? En petit grup? En gran grup?

- Tractament i anàlisi de recursos documentals.
- Cerca, selecció d'informació.

Activitats de gestió, anàlisi, representació visual e interpretació de la informació

- Interpretació i anàlisi crític d'informació.

- Resums de lectures.
- Creació o cocreació d'informació (exemple: glossaris, bases de dades, programació d'eines de curació, etc.).
- Sintetització o representació visual de la informació: creació d'esquemes, diagrames, infografies, mapes mentals, mapes conceptuals, pòsters, etc.
- Creació o cocreació de glossaris o similars.
- Realització de proves objectives

Activitats d'aplicació

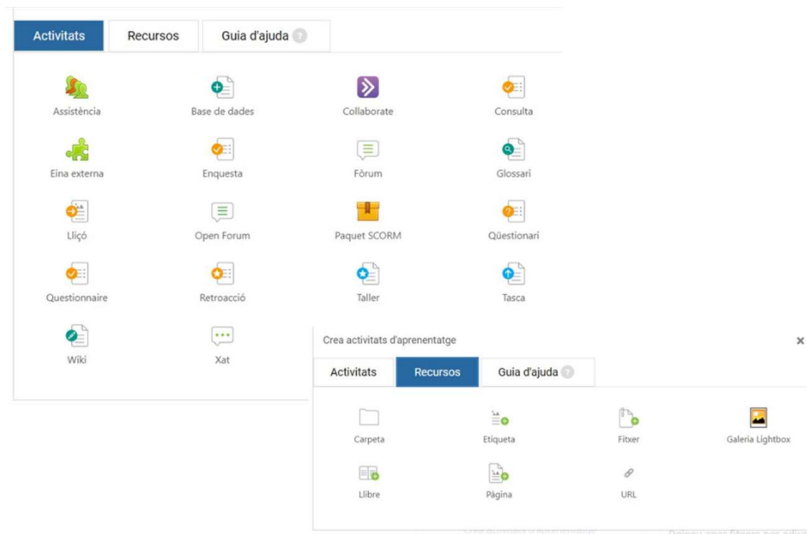
- Anàlisi de casos i desenvolupament de situacions.
- Inici, preparació i/o exposició de treballs basats en projectes.
- Resolució de problemes.
- Situacions simulades.
- Etc.

Activitat a la classe sincrònica? individuals? En petit grup? En gran grup?

- Debat guiat sobre un cas, una lectura o recurs digital.
- Debat guiat sobre un cas i posterior desenvolupament de treball individual o grupal.
- Cerca o elaboració de casos o exemples per part dels alumnes i valoració creuada.
- Demostració de competències d'expressió oral (mitjançant l'enregistrament d'àudio o vídeo).
- Exposició fonamentada d'un punt de vista.
- Presentació d'un treball o projecte en diferents formats.
- Etc.

Consells i recomanacions

- Utilitzar sempre que es pugui el campus virtual com a centralització de la proposta d'activitats i/o passarel·la a eines externes i/o espai d'entrega o exposició de resultats i productes activitats
- Canvi de rol del docent a dinamitzador, facilitador.
- Campus UB. Ho conec bé?

Algunes metodologies actives i col·laboratives

Com anem de competències digitals?

Idea 7: Les eines són solament un mitjà, l'important és la intencionalitat, estratègia, objectius que hi ha al darrera i la coherència com les utilitzem.

Idea 8: Crea la teva pròpia "motxilla" d'eines, escull de diferents tipus i treballa amb elles i demana-li també els teus estudiants que les utilitzin.

El recursos a compartir i crear pels estudiants que siguin el màxim multi format (vídeo, document, enllaços, àudios o podcast, material interactiu etc.).

- TÀCTIC. Recull d'eines TIC i TAC elaborades pels companys del CRAI i que us poden ajudar en la vostra docència.
- Herramientas y servicios TIC Abiertos para educación de Juan Jose Haro. Eines, preferent gratuïtes seleccionades i classificades per l'autor.
- Eines i recursos (eroo). Es tracta d'una pàgina en obert feta per la Mariona Grané dins del grup d'investigació consolidat Learning, Media and social Interactions de la UB.
- 220 recursos TIC para docentes. Selecció de recursos en forma de mapa mental classificats per tipologies.
- <https://www.pearltrees.com/elenagcc/recursos-i-eines-digitals/id38877419>

Idea 9: En modalitat distància intentar no perdre mai el contacte i l'aspecte més humà de la formació. Proposa un decàleg o un conjunt de normes pactades.

Consells i recomanacions

- Les webinar no poden ser excessivament llargues i el més dinàmiques possibles. Fer participar de forma pautada als alumnes amb eines per dinamitzar i compartir
- L'explicació ha de ser amb idees concretes, no fer explicacions molt llargues, utilitzar exemples, il·lustrar, etc. i amb una estructura planificada (introducció, desenvolupament amb exemples, resum i tancament.
- Dirigir-nos directament a l'estudiant, ser professional però proper i natural.
- Estar atents/es a la comunicació verbal, no verbal i para verbal davant de la càmera (És important veure's més d'una vegada per millorar)

Tenir present aspectes vinculats a suport, la llum, el so, l'enquadrament, el fons i espai

Activitat sincrònica

Les aportacions dels docents giren al voltant de les idees exposades i de forma individual es treballa amb el suport de plataformes digitals jamborad i mentimeter, sobre els adults i la formació, com ens agrada a aprendre, estem disposats a participar i quina és la nostra finalitat en l'ensenyament.

a) Ens preguntarem: Com son els adults en formació?

Com són els adults en formació? Cada persona posa un mínim d'un post-it (reviseu que no es repeteixin)

Notes visible in the grid:

- Més o menys com els nens i les nenes en formació, però més grans
- Molts i moltes amb ganes d'aprendre
- volen aprenentatges pràctics
- tienen mas experiencia como referencia
- EXIGENTS
- Exigentes con los aprendizajes
- no tienen mucha capacidad de concentración
- Impacients per aprendre ràpid
- A vegades menys còmodes amb la tecnologia, però més estructurats
- motivadors
- Motivats
- Están más motivados/as
- Curiosos, receptivos, con un ritmo más acelerado que las generaciones anteriores, aprenden de otras maneras
- Curiosos
- Poc compromesos, a no ser que sigui de molt interès la formació.
- Tienen sus propios recursos, a veces te sorprenden mucho.
- Con poco tiempo para dedicar a su proceso de aprendizaje...
- Molts i moltes amb ganes d'aprendre
- imposen el seu saber
- Personas curiosas e inquietas por aprender
- Ganes de saber
- Son mas comprometidos/as
- Agraïts
- Implicats amb la realitat social
- Seriosos
- Potser no he pensat gaire sobre aquesta qüestió, però diria que necessiten ser escoltats i escoltades, que s'hi tingui en compte.
- Dispersos

b) I ens farem una segona pregunta: Com els agrada aprendre?

Com els agrada aprendre? Què necessiten per estar motivats? Cada persona posa un post-it (reviseu que no es repeteixin)

Notes visible in the grid:

- Crec que els agrada aprendre amb interacció i acompanyament. No al que necessiten per estar motivats o motivades.
- Necessiten entendre bé com treballar amb les eines i que la docent s'impliqui
- De forma dinàmica i pròxima
- Autenticidad por parte del docente
- Significatiu per ells i eïets
- Sentir-se escoltats
- amb situacions pràctiques
- Demandan creativitat
- Encontrando sentido a lo que aprenden
- volen ser actors del seu propi aprenentatge; protagonisme actiu
- Relacionat amb les experiències
- Imagino que hi ha moltes maneres. Depèn de la persona
- Un seguiment i motivació, que sigui una formació interactiva i creativa.
- Implicació i compromís docent
- Sense perdre el temps, amb constància. Tenir les coses clares per estar motivats.
- Entenent el procés d'aprenentatge
- Con diferentes materiales, recursos y formatos - vídeos, audio, textos
- Vinculats els seus aprenentatges amb les seves experiències
- Con actividades prácticas y con sentido
- poc compromís

c) Estem disposats a participar? Si, a la participació

Word Cloud

Mentimeter

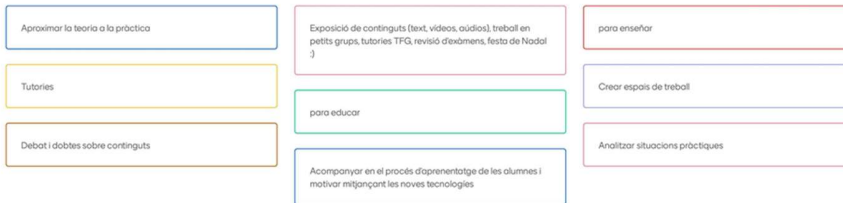

20

d) Quina és finalitat amb les que feu les vostres classes sincròniques

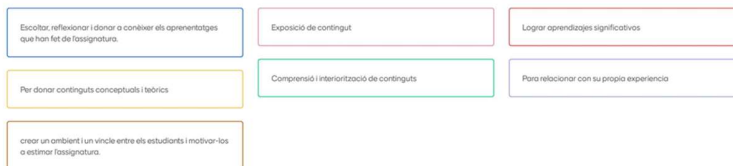
Finalitats

Mentimeter

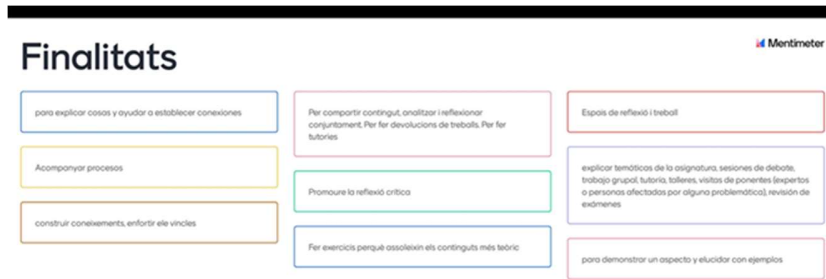

Finalitats

Mentimeter

Període entre capítols

La tercera activitat prèvia: "Pensa quines activitats feies en modalitat presencial i si t'agradaria seguir fent-les a distància, quins aspectes/actituds són imprescindibles treballar a les teves matèries i fins on estàs disposat a experimentar en els mesos vinents". Aquesta serà la base del repte de cara als mesos de març, abril i maig. El repte consisteix en la confecció d'una proposta individual i/o grupal amb una fita a curt termini (un mes per exemple) i una següent a mitjà termini per treballar les competències pràctiques amb els teus estudiants a distància. La proposta ha d'incloure la descripció de la/es activitat/s, el seu objectiu i els recursos associats. Les propostes es compartiran en un fòrum fins al 10 de març.

Capítol 2. Quines eines utilitzem per dinamitzar sessions sincròniques?

La segona sessió que es du a terme el 24 de març té l'objectiu de propiciar l'espai per pensar sobre la finalitat en el que els docents dissenyen les classes sincròniques.

Compartim en un drive les diferents propostes plantejades per la formadora durant el “període entre capítols”, en primer lloc des de l'aportació individual de cada docent de les eines que utilitza i l'ús que li dona en l'assignatura.

Aportació de	Eines	Què és i perquè serveix
Elena González de la Cámara	Tractament de text de drive	Serveix per confeccionar documents de forma col·laborativa deixant un històric d'intervencions
Eugenia Piola	Textos de drive, padlet, treball en petits grups, enquestes de BB Collaborate, youtube Treballs de recerca al en drive visibles a tots	Sintetitzar les converses en petits grups mur enquestes: per veure ràpidament opinions o característiques del grup
Tereza Leal	Padlet Jamboard Genially Mentimeter Kahoot Drive OneNote Classroom (diari de camp) Forms (microsoft) Google forms Campus Virtual	Mur Col·laboratiu Fer murals, interaccionar, compartir il·lustracions, eines per fer presentacions interactives, eines per fer seguiment de diaris de camp virtuals, eines del campus per treballs en grup, mapes conceptuals, enquestes, dinàmiques d'interacció...
Paola	Drive, grups de collaborate, Wikis, youtube	Espectura col·laborativa, grups de discussió
Mercedes Serrano	Padlet, grups petits en Collaborate, drive.	Mur col·laboratiu
Paula	Jamboard, Youtube	Muro col·laboratiu, Elaboració conjunta, treball en grups
Marta Llobet	Petits grups BB collaborate Padlet en petits grups Enquestes per saber procedències formatives Drive pels treballs grupals de curs You tube	Posar en comú els treballs grup Elaboració col·lectiva treballs
Jordi Pérez	Padlet, Jamboard, Mentimeter, Canva,	Eines d'edició digital, murs col·laboratius, Aplicacions de jocs

	Genially, Zoom, Jitsi Meet, Kahoot, Youtube, Drive, Google Forms.	digitals, Reunions digitals, Dipòsit d'arxius digitals, Reproducció de vídeos, Treball en grup online, eina enquestes virtuals.
Eveline Chagas	Padlet, Mentimeter, Youtube, drive, zoom, wiki	Mur colaborativo, arxius compartits, grups de treball
Violeta Quiroga	Padlet, mentimeter, zoom grups petits,	Són eines que ens ajuda fer les classes més dinàmiques, a reflexionar de forma grupal, eines molt visuals....
Núria Prat	Miró, padlet, mentimeter, onedrive, canal youtube, jitsi meet, pissarra electrònica, camp tools	
Antònia Buenaventura	Padlet, mentimeter, jamboard, canva, prezi, drive, zoom, bbcollaborate treball en grups petits, youtube	compartir amb els estudiants diverses formes de fer les classes més dinàmiques

Període entre capítols

Pensa quines activitats feies en modalitat presencial i t'agradaria seguir fent en distància, quins aspectes/actituds són imprescindibles treballar a les teves matèries i fins on estàs disposat a experimentar en els propers mesos.

Capítol 3. Experiències i idees per treballar les competències transversals a distància

En un segon moment es plantegen diferents grups per treballar amb més profunditat les competències, les activitats, els recursos, la temporització i l'avaluació.

Grup 1. Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions). Definir activitats i de quin tipus són, eines i recursos, temporalització i tipus d'avaluació.

Activitat	Eines i recursos	temps aproximat per realitzar-la	Tipus d'avaluació
Treball en grup	Sala de reunions per grups Lectures Sessions de control i compartir	Curs	Exposició Oral Memòria escrita
Lectura crítica: Comentaris i lectura de diaris: capacitat crítica, responsabilitat, posicionament, crítiques globals sense fonamentar: connexió teoria i pràctica: com crear exercicis que permetin veure en el món de la vida com operen les idees, teories i ideologies debats sobre etiquetes i noms dels subjectes i situacions	Sala de reunions per grups		Exposició oral
Treball en grup al llarg del curs	Drive Enllaç BB collaborate per cada grup Fonts secundàries	Curs	Presentació escrita
- Diari d'autoreflexió personal. - Compartir en petits grups (a partir de algunes preguntes proposades del/la docent). - Compartir amb tot el grup que m'emporto de l'experiència (possibilitat de Jornada de presentació- síntesis del grup)	office, canva, drive, padlet, jamboard, etc.	curs	Treball escrit individual i grupal. Presentació oral i escrita (grup)
Autoconeixement del que forma part la identificació de l'estil d'aprenentatge personal	https://diged.usac.edu.gt/sfpu/cuestionario/cha_ea Alonso, et al., (1997), <i>Recursos e instrumentos psicopedagógicos. Los estilos de aprendizaje. Procedimientos de diagnóstico y mejora</i> , Bilbao: Universidad de Deusto y Ediciones Mensajero.	Bloc I assignatura	No se avalua
Projecte de desenvolupament personal i professional: estratègies de millora de l'estil	Alonso, et al., (1997), <i>Recursos e instrumentos psicopedagógicos. Los estilos de aprendizaje. Procedimientos de diagnóstico y mejora</i> , Bilbao: Universidad de Deusto y Ediciones Mensajero.	Bloc III assignatura	No se avalua

d'aprenentatge			
Treball de casos. Aplicant teoria a una situació que es visualitza a través d'un vídeo	Vídeo obert a youtube + exposició teòrica en arxiu ppt que forma part dels continguts del vídeo	1 h	No s'avalua
Realització de vídeo en grup que expliqui les característiques de la professió basant-se en definició internacional del Treball Social	Eines d'edició en vídeo. Vídeo en stream i al campus virtual	15 dies	un 10 % de l'assignatura
Treball en grup d'anàlisi d'articles i documents	formats lliures, bàsicament s'han centrat en l'ús del youtube	1 mes	s'avalua

Grup 2. Desenvolupar actituds obertes i empàtiques basades en el respecte i el reconeixement davant de la diversitat i la multiculturalitat. Definir activitats i de quin tipus són, eines i recursos, temporalització i tipus d'avaluació.

Activitat	Eines i recursos	temps aproximat per realitzar-la	Tipus d'avaluació
Narració de biografies que parlin d'envelliments "desviats". Reflexió posterior respecte a la no conveniència d'aplicar mirades basades en cicles de vida estandarditzats	Canvas, vídeos, fotos.. (Format lliure)	15 dies	20 % valor total
Teatrí social: interseccionalitat	presencial expressió corporal, la representació com forma de prendre consciència	1 sessió per grup	participació a l'activitat
Visites de persones que participen en programes socials: Programa Bmincome, Housing first, com generar capacitat crítica i autocrítica, autoobservació de les practiques i del propi imaginari com connectar amb el plaer amb l'estudi, anàlisi, reflexió, treballar des de altres formats per accedir a la comprensió a través de la intuïció, l'emoció, la creativitat: còmics, acudits, pel·lícules, series, literatura, poesia, arts plàstiques, fotografia	presentació online, debat		
Relats de vivències i posicionaments	recursos artístics, sales zoom, fotografies/imatges, metàfores, exposició/mostra		participació a l'activitat
Construcció de casos i role-play	sales zoom, gravacions,		quadern d'activitats (20% nota)
Tallers escoltant i reconeixent a les persones usuàries del treball social	Dos tallers dinamitzats per persones activistes de salut mental i de diversitat funcional	4 hores de classe	Reflexió personal sobre aportacions i aprenentatges personals i professionals.

Grup 3 Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació). Definir activitats i de quin tipus són, eines i recursos, temporalització i tipus avaluació

Activitat	Eines i recursos	temps aproximat per realitzar-la	Tipus d'avaluació
Amb alguna de les entregues de producte demanar que adjuntin un petit àudio presentant, argumentant o exposant conclusions.			
Presentació de treballs amb tècniques tipus "pechakucha"			
Petits àudios o vídeos creats pels alumnes exposant o continguts o experiències, o anàlisi d'una temàtica concreta i aprofitar per demanar autoavaluació o valoració creuada sobre aspectes comunicatius			

Grup 4 Capacitat per fer reflexions i treballs d'anàlisi i per analitzar, prevenir i resoldre problemes de temes vinculats a l'àmbit del treball social. Definir activitats i de quin tipus són, eines i recursos, temporalització i tipus avaluació.

Activitat	Eines i recursos	temps aproximat per realitzar-la	Tipus d'avaluació
"El meu treball social"	Edició de vídeo	1 mes	Part del valor total de l'avaluació treball individual
Jornades, taula rodona, tallers i sessions de treball focalitzat en una temàtica	presentacions on line, debat, anàlisi i reflexió sobre els problemes vinculats al treball social	durant el curs	
Jornades transversals	presentacions on line, debat i vinculació assignatures	3 sessions	

Conclusions

Es fa una valoració positiva de la Jornada, especialment dels recursos per promoure la implicació i la participació en activitats virtuals facilitats; així com de la dinamització realitzada per la formadora, com a exemple de classes telemàtiques centrades més en la dinamització que en els continguts.

Algunes persones expressen una certa incomoditat al davant de les tasques prèvies de la primera sessió que van interpel·lar als docents. Per altra banda, es manifesta que les tasques van ser coherents amb el plantejament fet per la formadora.

Es conclou que és important treballar en els recursos digitals per obtenir competències que fins ara quedaven fora de l'abast docent, es reforça la idea que aquests recursos són necessaris per promoure la implicació i la participació dels estudiants en activitats virtuals. Alhora es fa èmfasi en la importància relacional en el treball social, argumentant que és necessari promoure recursos digitals específics per desenvolupar competències pràctiques que tinguin a veure amb la intervenció professional, com per exemple, la realització d'entrevistes, dinamització de grups, etc. En aquest sentit la formació s'ha valorat com una aportació molt valuosa pels docents tant per impartir docència sincrònica com asincrònica, reconeixent la possibilitat d'incorporar-la en el moment que es torni a la "normalitat" presencial, malgrat la bona valoració es fa pales la importància d'obtenir la mateixa formació enfocada a la especificitat del treball social per obtenir eines i competències aplicables a la nostra professió.